

■ Troebelroes van Antigone loont na twee decennia postmodernisme in het Theater, met zijn cynische relativering van elke waarheid, de will om op een podium wél weer orgels voor te staan.

■ Platform van NTGent, een van de drie stukken dit seizoen die begonnen met het beeld van een democratische aanslag.

IN HET THEATER GAAT HET ALMAAR VAKER OVER IDEALEN

Extremisten palmen het podium in

De nieuwe voorstelling van Antigone, Troebelroes, is er eentje voor op het Theaterfestival. En niet alleen omdat ze straf is, maar ook omdat ze staat voor vele andere producties die laatst te zien waren. Allemal flirten ze met vormen van extremisme als antwoord op de vraag 'wat kunnen we vandaag met de wereld aan?' Meer dan ooit levert het theater weer tijdsdocumenten af.

ONDER redactie van L. Blijlevens
WERK VAN WILLEMPJE
Wouter Hillaert

T

heater is altijd een woerdegeling van de eigen tijd, maar het is lang geleden dat er nog zo vaak zo openlijk naar de wereld keek, de zalen veroverde werd. De Nederlandse critica Peter Hoos stipte dat par nog aan in het 'redictrile'. Theatermakers sinds Richard III van John Elton doen nog bij ZT (Zuid-Nederland) in de figuur van de multifunctionerende niet wat de podia weg in staan. Dit seisoen begonnen wel Tiranische van de Dld (het Zuidelijk Theater), Platform (NTGent) en Vol! (het Toneelhuis) met het beeld van een terroristische aanslag. Die laatste productie toonde mensen ook het gedok waarmee politie actieve verwijzingen van in een verlenging gedragt wilden, zonder dat ze met de oor veel te maken hebben, explosies of dynamietgordels. Illustratief dan-

wordt hoe makers net gaan weg tegen de wereld nu.

In Troebelroes (****) ligt precies dat overvormingen het centrale vertrekpijl van de makers te zijn geweest en dat morgé voor een heel ander verhaal. Het Segant bij hemzelf, als koninksschaar. Je moet dat Deniziggo, Van Maolder en Joris Hensels ook hebben algemeld, 'in welk wereld maken we ons ding en wat willen we ermee betrekken? De acteuwen kunnen pas op het tweede plan hebben, want op het eerste plan hebben hun personages Werner en Ludo zich net uit de brandende wereldknoed neergetrokken. Ze zitten ondergedoken in een kelder met gesloten deur en luisternet met luisternet. Ze maken een film. Daarin maken ze zich weer als eigenstaardige troostsalvo's op, niet naar het ware gebeur en niet naar de wilten al van hun valse identiteiten, hun nieuwe verkleindertjes. Werner en Ludo willen weer ergens in geloven en daarvoor gaan Noem het een idealis-

teit. Ook al presenteren de duo's in beide voorstellingen zich niet als dundanig, ze hebben alle weg van de multidimensionele meesteropdracht en zijn wekkende knecht Sánchez Panza. Ze glijden in een hoger- en handiger niveau, in wegekening van de wereld. Niet veel geldig groepen vergen zinvol ook. Lucia en Transparant brengt naar het archetype van de boefie zieldeutzen, zo het in Arthur hadden over de heidensegaar, herkennen van idealen en over de wereld vullen verstand.

Idealisme en extremisme liggen nooit ver uiteen. Het theater van nu laat zien dat extremisme van wereldverbeteraars ons fascineert omdat ze weinig van ons verschillen

Net daarin treft het theater zich de samenstelling betrachten op een eigen tijd: niet meer in de nacht van de nacht van Don Quichot verklaaren, mij werd dit verloren al drie keer openlijk oppergedaan en over twintig weken volgt de Don Quixote. Theaterdag, Troebelroes en Verzetsleven lezen zich makkelijk in dat rijpe bij-

spiegelde historieverhaal waarin Hensels en Van Maolder hetzelfde democratische aanslagje tegen weten te escaleren levert dat een paar staalbare scènes op.

Wat lieg dat de waarde van Troebelroes als tijdsdocument? De productie vertelt een heel dieper verhaal: origineel tegesover het tertiaire van mondial- en andere fundamentalismen dat wordt aangeduid in opeenvolgende 'terrorisme'atlassen als Vol! of Platform. Eigenlijk fascinerend dat extremisme ons, omdat het komt van mensen (verhalenbezoekers) die zelf nog ergens voor staan en daar zo sterk in geloven dat ze ervoor durven het voor willen gaan. We redden ons niet zonder engagement bij hen anoniem te houden, maar wel bij de geachte dat ze eigenlijk weinig van ons verschillen, als we even doordenken. Zo dat doet de makers van Troebelroes. Verzets en Hervorming vormt een georganiseerd zelfonderzoek, in plaats van vanuit het wereldnieuwe. En dat is zo vanuit hun theatermedium meer bewogen, maakt ze dubbel zo waardeloos.

Idealisme en extremisme liggen nooit ver uiteen, bewees ook Don Quichot al. Het is niet die link die vandaag zo opvalt in theater. In Verzets vindt de clown Jo-in-Marie in hun streven naar duidelijker wereldverbetering op de kopje van de Sam-Henselslink, waar ze net een aantal hebbeding op de pass. Troebelroes gaat nog verder in zijn extremaal, voort uit de grapp. Ludo en Werner bestrijden voor hun trouwbuurlingin een volslaand meisje (Caroline Liekens) als stand-in, maar verlossen haar al een ordinair houtje viss. Ze moet uit de kleuren gaan en haar buk houden, tot ze die met tape toegeplakt krijgt en een offer valt aan de schouwmeesters van haar creppy idealistidioten. In de

WAAN EN WAANEN Troebelroes, tot 28 maart in Antigone, Overtoomseweg 42, Haarlem, 0297-540887 en op 29 maart in Kopergast, Gooi, 09200-2030, www.antigone.be. Verzets, tot 12 juli, gratis, www.hervorming.be.